

هشدار مدیرکل حفاظت محیط زیست اصفهان درباره فرونشست

برنامه داریم اما باید در سطح ملی تصمیم گیری شود

گزارش

یاسمن صادق شیرازی

خبرنگار

خشکسالی زاینده‌رود از پایین دست رودخانه به بالادست رسید. مدیرکل حفاظت محیط زیست اصفهان، خشکسالی را شبیه یک بیماری مسری می‌داند که اول یک ناحیه را نشانه می‌گیرد و بعد تمام منطقه را درگیر می‌کند. ابتدا تالاب گاوخونی را از دست دادیم و بعد به مرور شرق رودخانه خشک شد و کشاورزی از بین رفت. بعدتر خشکی به مناطق بالا و بالاتر یعنی محل آبرگیر و آب شرب اصفهان رسید و کل رودخانه

را دربرگرفت.

احمدرضا لاهیجان‌زاده در گفت‌وگو با «ایران» تراکم جمعیت، خشکسالی، چاه‌های غیرمجاز، افزایش برداشت و حتی در مواردی اضافه برداشت زاینده‌رود را دلیل حال این روزهای گاوخونی و زاینده‌رود می‌داند. مسأله‌ای که اگر اکنون به آن رسیدگی نشود تبعات وخیم‌تری به‌دنبال خواهد داشت. لاهیجان‌زاده هشدار می‌دهد که خشکی زاینده‌رود و برداشت بی‌رویه از آن حالا بعد از گاوخونی، میراث اصفهان را نشانه گرفته، تا جایی که خشکسالی بلای جان سی‌وسه‌پل، مسجد عتیق، مسجد حکیم و بقعه شهشهان، مسجد سید و درب‌امام شده است. البته، هشدار درباره تخریب آثار باستانی

شهر اصفهان ماجرای تازه‌ای نیست و سال‌هاست که کارشناسان نسبت به فرونشست آثار تاریخی به‌دلیل خشکی رودخانه هشدار می‌دهند اما به گفته لاهیجان‌زاده، این بار شرایط با همیشه فرق می‌کند چون پای میراث و ابنیه تاریخی اصفهان در میان است. درمیان است. براساس بررسی‌های انجام شده میزان فرونشست شمال اصفهان ۱۵ سانتی‌متر ارزیابی شده است. لاهیجان‌زاده درباره این وضعیت می‌گوید: در حال حاضر از میدان امام و پل‌های تاریخی شهر اصفهان به سمت شاهین شهر، دولت‌آباد و برخوار دچار فرونشست ۱۵ سانتی‌متری شده که رقم بسیار بالایی محسوب می‌شود. تحقیقات نشان می‌دهد اگر آب در زاینده‌رود

غرب رودخانه اصفهان را هم از دست دادیم و تنها باقیمانده زاینده‌رود همان مقدار آبی است که در محل آبرگیر برای شرب رهاسازی می‌شود. باید گفت که مسأله خشکی زاینده‌رود دیگر از هشدار عبور کرده و به قاعه تبدیل شده است

این چلکه‌های حاصلخیز زندگی می‌کردند و با کشاورزی زندگی را می‌گذرانده‌ند. این در حالی است که مدیریت ناسامان سال‌های اخیر باعث شده تا علاوه بر اینکه کشاورزی در منطقه از دست برود، رودخانه و طبیعت و اقلیم آن هم در معرض تهدید قرار بگیرد. به گفته لاهیجان‌زاده، براساس آمار به دست آمده از ایستگاه سنجش رودخانه در منطقه ورزنه که در ۳۰ کیلومتری قیل از تالاب گاوخونی قرار گرفته و حجم آب را اندازه‌گیری می‌کند، تنها در سال‌های ۱۳۴۷ تا ۱۳۴۹، بالای یک میلیارد متر مکعب آب وارد تالاب گاوخونی شده است. یعنی علاوه بر اینکه مردم از آب رودخانه برای شرب و کشاورزی استفاده می‌کردند، حجم زیادی هم به تالاب گاوخونی سرازیر می‌شده است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست اصفهان، یکی دیگر از دلایل خشکی زاینده‌رود را احداث سد می‌داند و می‌گوید: احداث سد زاینده‌رود در سال ۱۳۴۹ اولین گام برای استفاده حداکثری از رودخانه بود. با احداث سد، امکان توسعه کشاورزی در منطقه فراهم شد و در کنار آن مجوزهای بی‌رویه برای حفر چاه صادر شد؛ چاه‌هایی که اغلب در نزدیکی رودخانه قرار داشتند و منبع تغذیه‌شان رودخانه بود، نه آب‌های زیرزمینی. در حقیقت با ایجاد کانال جریان رودخانه به سمت زمین‌های کشاورزی منحرف و بعدها با حفر چاه رودخانه تخلیه شد.

آیا وضعیت گاوخونی به فراموشی سپرده شده است؟

به گفته لاهیجان‌زاده در حال حاضر مسأله اصلی منطقه، تالاب گاوخونی نیست؛ بلکه احیای زاینده‌رود و حفظ آثار تاریخی است که اگر این دو هدف محقق شود، گاوخونی هم جای دوباره خواهد گرفت. حدود ۸ سال قبل کارشناسان محیط زیست نسبت به خشکی تالاب گاوخونی هشداردادند و اعلام کردند که با این رویداد تنوع زیستی از بین خواهد رفت، همچنین عبور پرندگان مهاجر مختل شده و اطراف رود زاینده‌رود جاری نشود، میزان فرونشست‌ها در دشت اصفهان، برخوار و شاهین شهر تا سال ۱۴۱۰ به ۵۰ سانتی‌متر در سال خواهد رسید و جان ۲ میلیون نفر از ساکنان منطقه در معرض خطر جدی قرار خواهد گرفت.

مدیرکل حفاظت محیط زیست اصفهان به سابقه تاریخی چندهزار ساله شرق رودخانه زاینده‌رود اشاره و تأکید می‌کند که تا هزاران سال قبل مردم زیادی در اطراف

زاینده‌رود توان جداکثر جمعیت ۲،۴ میلیون انسان را دارد که آنها می‌توانند به تناسب شرایط خود از رودخانه برای مصارف صنعت، کشاورزی و شرب استفاده کنند. این درحالی است که اکنون جمعیت اصفهان به بیش از ۵ میلیون نفر رسیده که حداقل ۷۵ درصد از آنها در شعاع ۵۰ کیلومتری شهر اصفهان ساکن هستند. همچنین بیش از ۷۰ درصد صنایع در شعاع ۵۰ کیلومتری اصفهان استقرار دارند و این یعنی فشار حداکثری روی رودخانه.

انتقال آب به یزد و کاشان غیرکارشناسی بود

مدیرکل حفاظت محیط زیست اصفهان تأکید می‌کند که زاینده‌رود دیگر توان تأمین مصارف استان اصفهان را ندارد و حالا مصارف خارج از این حوزه شرایط را وخیم‌تر کرده است. در حال حاضر ۱۰۰ میلیون مترمکعب آب از زاینده‌رود برای تأمین آب شرب استان کویری یزد استفاده می‌شود و بخش دیگری هم به شهرهای اطراف مثل کاشان تخصیص می‌یابد.

غرب رودخانه زاینده‌رود را از دست دادیم

لاهیجان‌زاده ادامه می‌دهد: غرب رودخانه اصفهان را هم از دست دادیم و تنها باقیمانده زاینده‌رود همان مقدار آبی است که در محل آبرگیر برای شرب رهاسازی می‌شود. باید گفت که مسأله خشکی زاینده‌رود دیگر از هشدار عبور کرده و به قاعه تبدیل شده است. اگر فکری برای این مسأله نشود در آینده نزدیک با فرونشست گسترده اصفهان مواجه شده و مهاجرت گسترده خواهیم بود. و بنا براین، لازم است تا طرح‌ها و پیشنهادات مطرح شده هرچه سریع‌تر اجرایی شوند.

مدیرکل حفاظت محیط زیست اصفهان از ارسال طرح‌ها و پیشنهادات مختلف به وزارت نیرو در این خصوص خبر می‌دهد و می‌گوید: نجات منطقه به اجرای این طرح‌ها وابسته است. چون پای چند استان در میان است و تصمیمات باید در سطح ملی باشد، پیشنهاد دادیم تا ستاد ملی رسیدگی به وضعیت زاینده‌رود تشکیل شود تا اعتبارات و تصمیمات به‌صورت ملی باشند. هر چند، مسئولان وزارت نیرو قول‌های مساعدی در این زمینه داده‌اند اما ضروری است که هرچه سریع‌تر این ستاد تشکیل شود تا بتوان از بروز فاجعه جلوگیری کرد.

کاخ نیاوران میزبان نمایشگاه فرش اصیل ایرانی

جایزه‌ای برای بهترین بافنده فرش ایرانی

صادرات فرش ایران از ۲ میلیارد به زیر ۵ میلیون دلار رسیده است

زیست بوم- جمعی از فعالان فرش با برگزاری نمایشگاهی ۵ روزه از فرش ایرانی در کاخ نیاوران، به بهترین بافنده فرش سه سال گذشته جایزه اهدا می‌کنند. آنها در نشست خبری می‌گویند قصد دارند اهدای جایزه را با هدف شناسنامه‌دار کردن فرش ایرانی، آتقدیر ادامه بدهند که به اسکار فرش ایران تبدیل شود. کاخ نیاوران از ۵ اسفند به مدت ۵ روز میزبان نمایشگاهی از فرش‌های ایرانی خواهد بود تا منزلت، اصالت و شفافیت این حوزه را به نمایش بگذارد. در این نمایشگاه شرایط اسفبار صادرات فرش ایران مورد تأکید قرار گرفت.

عبدالحسین قاسم‌نژاد (دانش‌آموخته فرش دستباف) با اشاره به آنکه فرش ایرانی این روزها به دلایل مختلف جایگاه اصلی خود را از دست داده، گفت: به دلیل فعال نبودن در حوزه کبی‌رایت، طرح‌های ایرانی از طرح خشتی یا قایی و ماهی گرفته تا طرح‌های اصیل ایرانی توسط سایر کشورها همچون هند و چین کپی و در اندازه‌های مختلف تولید می‌شود اما ایران نتوانسته در حوزه قیمت با آنها برابری کند از این رو درصدد کاهش کیفیت برآمده که در نهایت اصل کار را زیر سؤال برده است.

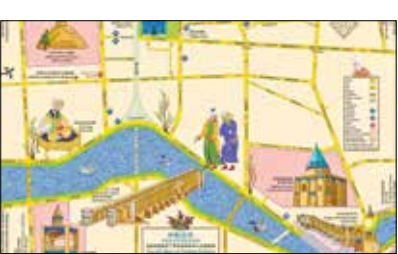
او گفت: باید بتوانیم اصالت فرش را به آن بازگردانیم و این امر نیازمند شفاف‌سازی و اصالت‌سنجی است. محمدرضا رشتی‌زاده (تولیدکننده فرش) نیز با اشاره به آنکه صادرات فرش ما از ۲ میلیارد دلار در سال‌های گذشته به زیر ۵۰ میلیون دلار در سال‌های اخیر رسیده، گفت: مقصر، ما تولیدکنندگان هستیم. بازار فرش دنیا در زمانی که ما ۲ میلیارد دلار صادرات داشتیم گردش مالی ۴۲۰ میلیارد دلار داشت و اکنون این گردش مالی به ۲ میلیارد دلار رسیده و این ما هستیم که جایگامان را خالی کرده‌ایم. او با تأکید

زیست بوم

خبر در خبر

ایرنا - بلعیدن قلاب ماهیگیری به جای غذا، علت مرگ هزاران لاک‌پشت دریایی در سراسر جهان است. دوازدهم بهمن در ساحل کیش یک لاک‌پشت سبیز دریایی با قلاب ماهیگیری در گلویش پیدا شد که توانایی حرکت و شنا نداشت. این لاک‌پشت با اقدام اداره حفاظت محیط زیست کیش جراحی شد و بعد از گذراندن مراحل درمان، سرانجام روز گذشته به ساحل خلیج فارس بازگردانده شد.

میراث آریا - بهزاد حجابی، فرمانده یگان حفاظت اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی آذربایجان غربی از دستگیری حفاران غیرمجاز در تپه تاریخی نوروزررسی روستای دولامی ارومیه خبر داد.

ایرنا - علیرضا مساح، رئیس اداره گردشگری سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری اصفهان گفت: نقشه گردشگری اصفهان به زبان چینی علاوه بر راهنمای گردشگری، تأکیدی بر ۱۱ن ماهیه‌های فرهنگی دو ملت ایران و چین و نمودهایی از مینیاتور تا نقاشی قهوه‌خانه‌ای است.

لسم - حمزه عشوری، مدیرکل حفاظت محیط زیست استان گیلان از ثبت تصویر پلنگ برای چندمین بار در جنگل‌های شهرستان املش خبر داد و گفت: مشاهده پلنگ در این منطقه بیانگر وجود امنیت، تغذیه مناسب و پویایی اکوسیستم است که به واسطه تلاش شبانه‌روزی محیطبانان و همراهی ساکنان جوامع محلی محقق شده است.

تسیم - خوشبختانه بارش‌های چند هفته اخیر در حوضه آبریز دریاچه ارومیه باعث شد بارش‌های رخ‌داده از ابتدای سال آبی تا انتهای بهمن ماه از مقدار بارش متوسط سالیانه در همین ماه فراتر برود؛ به‌طوری که شاید رخداد یک سال مرطوب برای این حوضه آبریز نیز دور از انتظار نباشد. با توجه به سرریز شدن برخی رودهای حوضه آبریز دریاچه ارومیه به‌نظر می‌رسد که زمان مناسبی برای بازکردن دریچه سدها و رهاسازی آب فرا رسیده است.

صداسیما - حسین محمدی، معاون میراث فرهنگی اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان مرکزی گفت: در آخرین جلسه شورای عالی ثبت که در وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تشکیل شد، پرونده پیشنهادی ۲ اثر منقول تاریخی محراب مسجد جامع ساوه و در امامزاده محسن مشهد گرمه مطرح و پس از بررسی‌های کارشناسی و مستندات ارائه شده، این ۲ اثر با اکثریت آرا به ثبت طبیعی ملی رسید.

ایستا - مهدی ارباب‌نیا، معاون میراث فرهنگی البرز، گفت: با وجود بسته بودن درهای کاخ سلیمانیه هیچ بازدیدکننده‌ای دست‌خالی از این مجموعه باز نمی‌گردد و با هماهنگی صورت گرفته، هر کس به این مجموعه مراجعه کند، درهای کاخ برایش باز می‌شود.

ایستا - همه ساله با سرد شدن هواد در نیمکره شمالی، پرندگان مهاجر از مناطق سردسیر سیربری میهمان استان خوزستان می‌شوند؛ پل سفید اهواز میزبان حضور شهروندان برای دیدن این پرندگان زیباست.

میراث آریا - سعید شاه‌رخ، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کرمان با اشاره به اینکه کرمان داوطلب پایتخت گردشگری کشورهای عضو گروه D۸ شده است، گفت: دبیرکل گروه دی ۸ از پیشنهاد انتخاب کرمان به عنوان پایتخت گردشگری استقبال کرد. مقرر شد بعد از ارسال طرح و برنامه پیشنهادی کرمان از طریق وزارت امور خارجه به D۸، بررسی‌های لازم انجام و سپس نتیجه رسماً به ایران اعلام می‌شود.

ایستا - با اینکه تمام پل‌های خورشیدی برای دوام آوردن در سالیان متمادی ساخته شده‌اند اما مانند بسیاری از وسایل و قطعات، در نهایت با پایان عمر مفید خود روبه‌رو می‌شوند. در مقطع مذکور، مالکان پل‌های خورشیدی، باید آنها را به شکلی دفع کنند که کمترین آسیب را به محیط زیست وارد کند. علاوه بر موادی مانند سرب و کادمیوم که به طور بالقوه برای مصرف انسان خطرناک هستند، پل‌های خورشیدی از مواد مختلف دیگری مانند شیشه، آلومینیوم و سیلیکون استفاده می‌کنند. برخی از این مواد در صورت استفاده نادرست و پرتاب آنها به محل‌های دفن زباله، می‌توانند تهدیدی برای محیط زیست باشند. برای حل این مشکل، بسیاری از کشورها و مناطق جهان، قوانین و استانداردهایی را وضع کرده‌اند.